

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
ПО ПРАВОСЪДНАТА РЕФОРМА И
МИНИСТЪР НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

Проект!

ДО
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от

Екатерина Захариева
заместник министър-председател по правосъдната реформа и министър
на външните работи

Относно: Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за командировъчните средства при задграничен мандат

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация внасям за разглеждане и приемане проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за командировъчните средства при задграничен мандат.

Постановлението предвижда изменения в чл. 14, чл.15, в приложение №1 към чл.6, ал.1, както и в §8а от ПЗР на НКСЗМ, чиято цел е преодоляване на някои несъвършенства, установени в практиката по прилагането на нормативния акт, както и съобразяване с бюджетните възможности за 2019г.

1. Изменения в чл. 14 от НКСЗМ:

Законът за дипломатическата служба предвижда на дългосрочно командирования служител и на всеки член на неговото семейство, пребиваващ заедно с него, да бъдат осигурявани средства за медицинско обслужване и здравно осигуряване в приемащата държава, освен когато е осигурено безплатно медицинско обслужване по силата на международен договор с приемащата държава. В чл.75, ал.2 от Закона за дипломатическата служба е предоставена правна възможност на дългосрочно командирования служител и на членовете на неговото семейство да сключат договор за здравно осигуряване в приемащата държава по време на задграничния му мандат в рамките на определените им средства за медицинско обслужване и здравно осигуряване. В чл.14, ал.4, 5 и 6 от НКСЗМ е доразвита правната уредба, като е

предвидено, че дългосрочно командираният служител и членовете на семейството му могат да сключват в приемащата държава договор за медицинска осигуровка. С предложеното изменение се цели да се премахне наложеното с чл. 14, ал. 4, 5 и 6 от Наредбата ограничение договорът да бъде сключван в приемащата държава, като се запазва условието покритието на медицинската осигуровка да бъде в рамките на приемащата държава. По този начин, в съответствие с принципите за свобода на договарянето и закрилата на правата на потребителите, се предоставя право на дългосрочно командираният служител и членовете на семейството му да изберат по свое усмотрение дали да сключат договор за медицинска осигуровка в Република България или в приемащата държава, при условие покритието да бъде в приемащата държава.

Разпоредбата на чл. 14, ал. 8 от НКСЗМ урежда възможността с разрешение на ръководителя на изпращащата администрация да се поемат и разходи над определения лимит за медицинско обслужване и здравно осигуряване за съответната държава за неотложна животоспасяваща медицинска намеса. В практиката по прилагането на тази разпоредба е възниквал въпрос за нейната приложимост спрямо служители, които не са сключили договор за медицинско осигуряване в приемащата държава. Предложеното изменение има за цел да изясни смисъла на разпоредбата, като възможността за поемане от изпращащата администрация на разходите за неотложната животоспасяваща медицинска намеса следва да се прилага спрямо всички дългосрочно командирани служители, в случай, че лимитът по ал. 1 на чл. 14 е недостатъчен или е надхвърлен лимитът по сключения договор за медицинска осигуровка.

2. Изменение на чл.15 от НКСЗМ

Разпоредбата на чл. 71, ал. 3 от Закона за дипломатическата служба предвижда правото на дългосрочно командираният служител на допълнителни командировъчни средства по време на задграничния му мандат за покриване на учебните такси за основно и средно образование на децата му в приемащата държава при условия и в размер, определени с наредба, приета от Министерския съвет. Правото на допълнителни командировъчни средства за поемането на разходите за обучението в чужбина на децата на дългосрочно командираният служител е предмет на уредба на чл. 15 от Наредбата за командировъчните средства при задграничен мандат. Изплатените от Министерството на външните работи допълнителни командировъчни средства на това правно основание за 2015г. са 791 091,61 лева, за 2016г. са 984 654,45 лева, а за 2017г. - възлизат на 893 313лв.

Настоящото предложение за изменение на чл.15 от наредбата се предприема по препоръка на Министерството на финансите. Целта на изменението е оптимизиране на бюджетните разходи, като се избегне заплащането на високи такси за обучение на децата на дългосрочно командираният служители в частни училища в приемащите държави.

С оглед усъвършенстване и създаване на предпоставки за правилното прилагане на наредбата, предложението цели и привеждането на понятията, използвани в наредбата в съответствие с тези от Закона за дипломатическата

служба, както и уточняване съдържанието на таксите за обучение като вид разход, който се покрива от изпращащите администрации.

Предлага се запазването на разпоредбата на действащата ал. 2 на чл.15 от наредбата, която предвижда учебните такси за детска градина да се заплащат, само ако тя представлява задължителна част от основното образование в приемащата държава или когато е условие за записване в учебно заведение в съответната държава, като в текста думата „разходи” се заменя с израза „учебните такси”. Следва да се отбележи, че съгласно чл. 8, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, предучилищното образование, което може да се провежда и в детска градина, в Република България е задължително след навършването на 5-годишна възраст на детето.

С въвеждането на разпоредбата на нова ал. 3 в чл. 15 от наредбата се предвижда учебните такси по ал. 1 за начално, основно и средно образование в частни учебни заведения да се изплащат от изпращащата администрация само в случай, че в приемащата държава няма държавни или общински учебни заведения, в които обучението се провежда на някой от езиците, посочени в чл. 3, ал. 1, т. 2 от Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка, издадена от министъра на образованието и науката (обн. ДВ, бр. 95/2015 г.) - английски, френски, немски, руски, испански и италиански език, или записването на детето на дългосрочно командирования служител в такова държавно или общинско учебно заведение е обективно невъзможно за съответната учебна година. Наличието на предпоставките за изплащане на допълнителни командировъчни средства по реда на тази аления ще се установява от дългосрочно командирования служител с официални документи.

С предложената нова ал. 4 на чл.15 от наредбата се предвижда извън случаите по ал. 3, допълнителни командировъчни средства за покриване на учебни такси за начално, основно и средно образование в частни учебни заведения да могат да се изплащат, в рамките на лимита по ал. 1, по решение на ръководителя на изпращащата администрация, въз основа на мотивиран доклад на ръководителя на задграничното представителство за наличие на повишен военен риск, терористична заплаха, усложнена епидемиологична обстановка, невъзможност за получаване на светско начално, основно и средно образование в държавно или общинско учебно заведение в приемащата държава или други причини, представляващи заплаха за живота и здравето на децата на дългосрочно командированите служители, или свързани със специфички на образователната система на приемащата държава, съставляващи пречка да се осигури обучение и възпитание на децата в духа на европейските ценности.

С предложената нова ал. 5 на чл.15 от наредбата се уточняват необходимите документи, установяващи правото на дългосрочно командирования служител да бъдат поети учебните такси за неговото дете.

С въвеждането на нова ал. 6 на чл.15 от наредбата се цели изключването от понятието „учебни такси” на други непосъщи разходи, които биха възникнали във връзка с обучението в чужбина на децата на дългосрочно командированите служители.

С предложената нова ал. 7 на чл.15 от наредбата се предвижда в рамките на лимита по ал. 1 изпращащата администрация да може да изплати на

дългосрочно командирования служител допълнителни командировъчни средства за покриване на учебните такси за обучение на дете на служителя в българско неделно училище в чужбина, което осъществява своята дейност в съответствие с изискванията на Постановление № 90 на Министерския съвет от 2018 г. за българските неделни училища в чужбина (Обн., ДВ, бр. 47 от 2018г.) и е вписано в списъка по чл. 11 от същото постановление. С тази разпоредба се цели насърчаване на изучаването на български език и литература, както и историята и географията на Р България в създадените и функциониращи в съответствие с нормативната уредба неделни училища в чужбина от децата на дългосрочно командированите служители.

Запазва се съществуващата разпоредба на ал. 4, която става ал. 8 на чл.15 от наредбата. С нея се предвижда разходи по чл. 15 от наредбата - за начално, основно и средно образование на всяко дете на дългосрочно командирован служител, да не се изплащат на командированите по чл. 70 от Закона за дипломатическата служба.

Постановлението предвижда отлагане влизането в сила на промените в чл. 15 от наредбата с оглед осигуряване на достатъчно време преди началото на учебната година за запознаване с новите правила за възстановяване на учебните такси (в повечето държави, в които Република България има задгранични представителства, новата учебна година започва в периода м. август – м. октомври).

3. Изменение на приложение № 1 към чл. 6, ал. 1 от НКСЗМ:

Съгласно чл. 6, ал.1 от НКСЗМ командировъчните пари се определят от базисен размер за съответната държава съгласно приложение № 1 в зависимост от длъжността за командироване в задграничното представителство, дипломатическия ранг на служителя, характера на възлаганите задачи и категорията съгласно приложение № 2.

Проектът на постановление предвижда изменение на базисния размер на командировъчните средства по приложение № 1 за Аржентина.

Действащият базисен размер на командировъчните пари за Аржентина е 89 евро и е установен с Постановление № 49 на МС от 16.03.2017 г. за изменение и допълнение на НКСЗМ (обн. ДВ бр.24 от 21.03.2017г.), в сила от 1.07.2017 г. След приемането на новия базисен размер посолството на Република България в Буенос Айрес многократно информира и обосновава необходимостта от изменение на базисния размер на командировъчните пари, тъй като същият не отчита динамично променящата се финансова и икономическа среда в Аржентина. При съпоставка на индекса на ООН за цените на дребно (RPI) за Аржентина (за м. февруари 2016 г.- 83, за м. август 2016 г. – 92, за февруари 2017 г. – 93, за м. декември 2017г. – 96) се забелязва неговото чувствително покачване. От тук може да се изведе обоснования извод, че засилените инфлационни процеси са оказали съществено негативно въздействие върху покупателната способност на командированите служители и финансовата им стабилност, макар командировъчните пари да се изплащат в евро.

За да се отчете влиянието върху стандарта на живот на сериозните инфлационни процеси, настъпили в Аржентина, както и с оглед изпълнение на

обезщетителната функция на командировъчните пари, с проекта на постановление се предлага увеличаване на базисния размер за Аржентина на 97 евро. Изчислението на базисния размер е направено, в рамките на проект за актуализиране на базисните размери на командировъчните средства за всички държави, при отчитане на осреднен индекс на ООН за цените на дребно (RPI) за последните две години и годишното нетно възнаграждение за несемеен служител, заемащ длъжност от ниво Р-2, степен I (Net, Step 1) по таблицата на ООН за професионални и по-високи категории съгласно бюлетина за възнагражденията на Комисията на ООН за международна гражданска служба за 2018г.

4. Изменение на §8а от Преходните и заключителни разпоредби от НКСЗМ:

Наредбата за командировъчните средства при задграничен мандат урежда размера и начина на определяне на командировъчните средства за времето на задграничния мандат на служителите в задграничните представителства на Република България, дългосрочно командировани при условията и по реда, определени със Закона за дипломатическата служба.

Поради силно ограниченият бюджет на МВнР в последните години с Постановление № 98 на Министерския съвет от 2010 г. бе създаден § 8а в Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата, съгласно който до 31 декември 2010 г. командировъчни пари по чл. 6 за почивните и празнични дни през време на ползване на отпуск, с изключение на случаите по чл. 10, не се изплащат. Този подход бе приложен и през 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 г. , 2016 г., 2017 и 2018 г., като съответната дата бе отлагана с по една календарна година.

Бюджетната рамка на дейността на МВнР за 2019 г. налага действието на предвиденото в § 8а от Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата ограничение за заплащане на командировъчните средства за почивните и празнични дни през време на отпуск, предвидено в Наредбата през 2010 г. , да бъде запазено до 31.12. 2019 г.

Прогнозираната икономия по бюджета на МВнР, която ще бъде реализирана с изменението на чл.15 от НКСЗМ, е в размер на около 200 000лв. на годишна база, която многократно надвишава необходимите средства за увеличението на базисния размер на командировъчните средства за Аржентина. Проектът на постановление няма да доведе до пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет.

Проектът не е свързан с изпълнение на актове на Европейския съюз, поради което не се прилага справка за съответствие с европейското право.

Проектът на акт е публикуван на официалната интернет-страница на Министерството на външните работи и на Портала на Министерския съвет за обществени консултации съгласно чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове с четиринадесетдневен срок за предложения и становища. Предвиждането на четиринадесетдневен срок се налага от обстоятелството, че изменението на разпоредбата на §8а от ПЗР на НКСЗМ, предвиждаща ограничение за заплащане на командировъчните средства за почивните и празнични дни през време на отпуск до 31.12.2018 г., следва да влезе в сила на 1

януари 2019 г. След преценка на бюджетната рамка на МВнР, очертана със законопроекта за държавния бюджет за 2019г., се налага продължаване на действието на разпоредбата и за следващата календарна година.

В изпълнение на чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове е извършена частична предварителна оценка на въздействието на проекта на постановление.

С оглед на гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да обсъди и приеме представения проект на Постановление за изменение и допълнение на Наредбата за командировъчните средства при задграничен мандат.

/П/

Екатерина Захариева
Заместник министър – председател по правосъдната реформа и
министър на външните работи